

Wołów, 11 kwietnia 2025 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W Wołowie

Sz.P. Rafał Zając
Przewodniczący Rady
Powiatu Wołowskiego

Nasz znak: PIWorg.1142.2025

Dot. sprawy:

pismo z
dnia: ---

Informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii Wołowie o działaniach Inspekcji Weterynaryjnej Powiatowego Inspektoratu Weterynarii Wołowie w obszarze ustawowych obowiązków dotyczących bezpieczeństwa weterynaryjnego przeprowadzonych w roku 2024 na terenie powiatu wołowskiego.

Podstawą prawną działań Inspekcji Weterynaryjnej jest:

1. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 12.)
2. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1075)
3. Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 872.)
4. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1448.)
5. Ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1149.)
6. Ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1815.)
7. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1580.)

Do w/w ustaw ukazały się stosowne rozporządzenia wykonawcze, a w przypadku ich braku obowiązują ustalenia zawarte w rozporządzeniach unijnych.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej- Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie wykonuje zadania z zakresu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, badania zwierząt rzeźnych i mięsa, nadzoru nad produkcją środków żywności pochodzenia zwierzęcego, produkcją i obrotem paszami oraz ich stosowaniem dla zwierząt, nadzoru nad obrotem zwierzętami i surowcami pochodzenia zwierzęcego, kontrolą dobrostanu zwierząt, wykonywaniem szerokiego programu badań monitoringowych dotyczących w/w dziedzin.

I. W zakresie zwalczania i monitorowania chorób zwalczanych z urzędu w 2024 roku prowadzono następujące działania:

1) Afrykański Pomór świń :

W 2024 roku przeprowadzono **25** kontroli bioasekuracji w **13** gospodarstwach utrzymujących świnię. Wystawiono **24** świadectwa zdrowia dla przemieszczanych świń z gospodarstw do rzeźni, bądź z gospodarstwa do gospodarstwa. Dokonano **1** sekcję zwłok padłych świń, z których próby skierowano do badań w kierunku Afrykańskiego Pomoru Świń.

Z terenu powiatu wołowskiego w 2024 roku zbadano:

- a) **307** prób krwi dzików odstrzelonych z czego **10 było dodatnich w kierunku ASF** (co stanowi około **3,3%** zbadanych próbek);
- b) **13** prób z dzików padłych z czego **7 było dodatnich w kierunku ASF** (co stanowi około **54 %** przebadanych próbek);

2) Wysoce zjadliwa grypa ptaków:

W 2024 roku przeprowadzono 20 kontroli bioasekuracji w 11 gospodarstwach komercyjnych utrzymujących drób. Z terenu powiatu wołowskiego w 2024 roku zbadano: 420 próbek w kierunku grypy ptaków od drobiu utrzymywanego w gospodarstwach komercyjnych.

OPIS OGNISKA W BIAŁAWACH WIELKICH

08.11.2024 roku właściciel fermy w Białawach Wielkich zgłosił wzmożone upadki kaczek rzeźnych na fermie drobiu. Pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Wołowie pobrali próby w kierunku wysoce

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej- Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl

zjadliwej grypy ptaków oraz rzekomego pomoru drobiu. W wyniku badań 10.11.2024r. wyznaczono ognisko choroby zakaźnej zwalczanej z urzędu wysoce zjadliwej grypy ptaków. W dniu 11.11.2024r. dokonano uśmiercenia drobiu, przekazania zwłok do utylizacji oraz czynności związanych z dezynfekcją obiektu. 13.11.2024 Wojewoda Dolnośląski Rozporządzeniem nr 20 wyznaczył obszary zapowietrzony i zagrożony, w których przeprowadzono czynności perlustracji stad drobiu. W dniu 13.12.2024r. po dokonaniu przez właściciela obowiązkowego oczyszczania i dezynfekcji obiektów inwentarskich na fermie w Białawach Wielkich Wojewoda Dolnośląski Rozporządzeniem nr 24 zniósł w/w obszary.

- 3) **Enzootyczna białaczka bydła (EBB):** w 2024 roku przeprowadzono zgodnie z procedurami wynikającymi z przepisów (opartych na zasadach unijnych) badanie 1/5 pogłowia (krowy i jałówki powyżej 2 lat) w ilości **78** sztuk w **12** stadach, wszystkie wyniki badań były ujemne. Aktualnie powiat jest uznany za urzędowo wolny od enzootycznej białaczki bydła.
- 4) **Gruźlica bydła (TBC):** zgodnie z planem monitoringu i zwalczania zbadano w sposób skoordynowany z pozostałymi badaniami w 2024 roku **366** sztuk w **20** stadach, nie uzyskano wyników dodatnich.
- 5) **Bruceloza bydła:** przeprowadzone zostały podobnie jak przy monitoringu gruźlicy bydła badania 1/5 pogłowia – (tak, aby całość objąć badaniami co 5 lata). W 2024 roku zbadano **78** sztuk z wynikiem ujemnym. W/w badania rozpoznawcze wykonywane są przez wyznaczonych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii prywatnie praktykujących lekarzy weterynarii pod ścisłym nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego i wojewódzkiego.
- 6) **Pryszczycza i choroba pęcherzykowa świń:** zgodnie z wytycznymi krajowego planu zwalczania pryszczycy i choroby pęcherzykowej prowadzony jest monitoring w tym kierunku poprzez pobranie przewidzianych planem prób krwi od bydła i trzody chlewnej do badań prowadzonych przez Państwowy Instytut Weterynarii – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Pobrano do badania **10** próbek (brak wyników dodatnich).
- 7) **Klasycznego pomór świń u świń i dzików** prowadzony jest także planowy pobór prób krwi od trzody chlewnej i dzików odstrzelonych przez myśliwych na terenie powiatu. W 2024 roku pobrano **15** prób od świń oraz do **27** prób od dzików. Na podkreślenie zasługuje dobra współpraca z kołami łowieckimi w zakresie pozyskiwania prób.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej- Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl

- 8) **Wścieklizna** - ostatni przypadek u lisa stwierdzono na naszym terenie w 1996 roku. Na terenie województw zachodnich Polski w następstwie prowadzonych samolotowych szczepień lisów wolnożyjących uzyskano wygaszenie tej choroby. W związku z powyższym od 2014 r. został zakończony monitoring przyjęcia szczepionek. Jednakże wszystkie przypadki podejrzenia wystąpienia tej choroby takie jak pogryzienia ludzi przez zwierzęta niespecyficzne zachowanie zwierząt są sprawdzane. Przeprowadzono 29 dochodzeń epizootycznych po pogryzieniu człowieka przez psy/koty, zalecono **11** obserwacji. W roku 2024 przeprowadzono kontrole w 72 podmiotach dotyczące spełnienia wymogu szczepienia psa przeciwko wściekliźnie, wystawiono **13** mandatów na kwotę **1150** zł za brak szczepienia psa przeciwko wściekliźnie.
- 9) **Choroba Aujeszky'ego** – w 2024 r. prowadzony był stały monitoring tej choroby poprzez wykonywanie badań co 4 miesiące w 1/3 gospodarstw na terenie powiatu. Badaniu biernemu poddano ogółem **36** szt. świń. Nie stwierdzono wyników dodatnich.
- 10) **Choroba Niebieskiego Języka (BTV)** – w dniu 19.11.2024 roku, na podstawie wyników badań otrzymanych z Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach, stwierdzono wystąpienie pierwszego w Polsce ogniska choroby niebieskiego języka zlokalizowanego w miejscowości Rajczyn, gmina Wińsko, powiat wołowski. Choroba wystąpiła w stadzie bydła mięsnego liczącego 31 sztuk.

Choroba niebieskiego języka (*Bluetongue*) jest zakaźną chorobą przeżuwaczy, zarówno domowych jak i dzikich, chorują na nią bydło, owce i kozy, ale także sarny, jelenie, łosie. Zwierzęta nie zarażają się bezpośrednio od siebie, a jedynie poprzez owady kłująco-ssące z rzędu muchówek, rodzaju kuczmany (*Culicoides*) oraz poprzez krew lub nasienie.

Bydło zakaża się znacznie częściej niż owce, aczkolwiek bydło choruje rzadko. Ponadto choroba ta u bydła przebiega w łagodniejszej postaci niż u owiec. Po przechorowaniu bydło może stać się nosicielem zarazki, co prowadzi do zakażenia kuczmanów i przenoszenia wirusa za ich pośrednictwem na zwierzęta zdrowe.

Z uwagi na długi okres wylęgania choroby objawy kliniczne u bydła mogą nie być widoczne nawet do 60-80 dnia po zakażeniu. Jednakże jeśli wystąpią, można zaobserwować:

- gorączkę,
- ślinotok,
- zaczerwienienie i obrzęk błony śluzowej jamy ustnej,

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej-Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl

- owrzodzenie opuszki zębowej i niekiedy końca języka,
- zapalenie koronki i tworzywa racic, będące przyczyną kulawizny,
- u krów mlecznych - łuszczenie się naskórka strzyków i tworzenie się strupów,
- ronienia,
- rodzenie zdeformowanych cieląt, przy czym deformacje dotyczą najczęściej głowy. Na zakażenie najbardziej podatne są płody w okresie rozwoju mózgu.

U **owiec** choroba może przebiegać od zakażenia bezobjawowego lub postaci przewlekłej do nadostrej i ostrej. Można zaobserwować następujące objawy kliniczne:

- bardzo wysoka temperatura ciała 41-42°C,
- spadek kondycji, posmutnienie, depresja i utrata mleczności,
- obrzęk warg, powiek i małżowin usznych,
- silne zaczerwienienie błony śluzowej policzków i jamy nosowej,
- drobne wybroczyny pod śluzówką jamy ustnej i nosowej,
- owrzodzenie warg, opuszki zębowej oraz w niektórych przypadkach języka,
- duszność, ślinotok, obfity wypływ z nosa, początkowo surowiczy, następnie śluzowo-ropny i krwawy,
- wymioty mogące być przyczyną zachłystowego zapalenia płuc,
- przekrwiony, obrzękły, siny i wystający z jamy ustnej język,
- biegunka, kał z domieszką krwi,
- kulawizna jako następstwo zapalenia koronki i tworzywa racic,
- możliwe zapalenie płuc i zwyrodnienie mięśni,
- ciężarne samice mogą rodzić martwe lub zdeformowane jagnięta.
-

W celu ochrony zwierząt przed chorobą należy:

- wystrzegać się zakupu zwierząt pochodzących z niewiadomego źródła;
- zapewnić okresowe wizyty lekarza weterynarii w gospodarstwie;
- zwalczać owady w pomieszczeniach inwentarskich, w których przebywają zwierzęta,
- w przypadku zauważenia objawów nasuwających podejrzenie choroby zakaźnej niezwłocznie zgłosić ten fakt powiatowemu lekarzowi weterynarii bezpośrednio lub za pośrednictwem lekarza weterynarii

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej- Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl

opiekującego się gospodarstwem albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Znaczące jest, iż wirus choroby niebieskiego języka jest niegroźny dla ludzi oraz innych zwierząt gospodarskich (poza bydłem, owcami, kozami) oraz dla zwierząt domowych. Spożywanie mięsa wołowego, nabiału oraz kontakt ze zwierzętami zakażonymi lub produktami pochodzenia zwierzęcego pozyskanymi od takich zwierząt nie ma żadnego zagrożenia dla ludzkiego zdrowia.

II. W zakresie badania zwierząt rzeźnych i mięsa

1. W 2024 r. zbadano metodą wytrawiania w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Wołowie:

- **43** szt. trzody chlewnej – ubój na własne potrzeby;
- **252** szt. odstrzelonych dzików pobranych przez myśliwych na użytek własny;

W porównaniu z rokiem 2023 przeprowadzono prawie 300 badań mniej-główna przyczyna to spadek liczebności dzików w związku z występowaniem na terenie naszego powiatu wirusa ASF.

Na terenie powiatu nadzorowi podlegają takie podmioty jak:

- zakład prowadzący działalność marginalną, lokalną i ograniczoną „VELENA” Sp. z o.o. Al. Jerozolimskie 31, 56-120 Brzeg Dolny - w zakresie rozbioru i przetwórstwa mięsa czerwonego i białego
- zakład prowadzący działalność marginalną, lokalną i ograniczoną BELMONTE Sp. z o.o., ul. Trzebnicka 39, 56-100 Wołów w zakresie rozbioru i przetwórstwa mięsa czerwonego i białego
- zakład prowadzący działalność marginalną, lokalną i ograniczoną „Piwnica Pod Wołami” ul. Ciemna 2; 56-160 Wińsko w zakresie rozbioru i przetwórstwa mięsa czerwonego
- zakład prowadzący działalność marginalną, lokalną i ograniczoną „Rol-Pol Mojęcice” Sp. z o.o., ul. Główna 5, 56-100 Wołów w zakresie produkcji produktów mlecznych lub na bazie siary wyprodukowanych z mleka lub siary
- **10** punktów skupu dziczyzny,

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej- Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl

- objęci nadzorem są **producenci mleka surowego** dostarczający mleko do „DEMI”, „ZOTT”, „KOŁO”, „MÜLLER”(13 podmiotów),

- **32 podmiotów prowadzących sprzedaż bezpośrednią** – w skład których wchodzi podmioty zajmujące się: sprzedażą bezpośrednią produktów rybactwa, sprzedażą bezpośrednią jaj konsumpcyjnych, sprzedażą bezpośrednią produktów pszczelich nieprzetworzonych

- **84 podmiotów prowadzących sprzedaż w ramach RHD (rolniczy handel detaliczny)** zajmujące się sprzedażą jaj konsumpcyjnych, sprzedażą produktów pszczelich nieprzetworzonych, mleka surowego, lub mleka surowego i siary, produkty mleczne nieprzetworzone lub produkty na bazie siary łącznie;

2. W zakresie produkcji drobiarskiej na terenie wołowskiego pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej znajdują się:

- 2 podmioty produkujące brojlery kurze o łącznej obsadzie rocznej ok. 200000 sztuk.
- 1 podmiot produkujących brojlery indycze o łącznej obsadzie rocznej ok. 40000 sztuk
- 4 podmioty produkujące gęsi i kaczki rzeźne o łącznej obsadzie rocznej ok. 500000 szt.
- 2 gospodarstwa hodowlane – o obsadzie ok. 8000 sztuk drobiu

Łączna produkcja drobiu rzeźnego w ciągu roku na terenie powiatu osiąga wielkość ok. **1 000 000 sztuk**.

Łączna jednorazowa obsada drobiu rzeźnego na terenie powiatu osiąga wielkość ok. 180 000 szt.

III. W zakresie nadzoru nad produkcją i obrotem pasz oraz ich stosowaniem

Do rejestru PLW w Wołowie wpisanych zostało **1062** podmiotów działających na rynku paszowym :

- a. zatwierdzone:
 - **1** podmiot zatwierdzony podmiot wprowadzający do obrotu pasze, lecz ich niemagazynujący
- b. zarejestrowane:
 - **10** podmiotów zajmujących się obrotem paszami,
- c. **608** gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie (rocznie kontrolowanych jest 4 %),
- d. **443** wytwórców materiałów paszowych (rolnicy nie posiadający zwierząt gospodarskich ale zajmujących się produkcją pierwotną- rocznie kontrolowanych jest 1 %).

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej- Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl

IV. Rejestr podmiotów utylizacyjnych

Do rejestru prowadzonego przez PLW Wołowie wpisanych **zostało 10 podmiotów** prowadzących działalność w zakresie Ubocznych Produktów Pochodzenia Zwierzęcego w tym jeden zakład pośredni zatwierdzony przez PLW w Wołowie, co roku przeprowadzana jest kontrola w/w zakładów

V. Kontrola identyfikacji i rejestracji zwierząt

Na terenie powiatu Wołowskiego przeprowadzane są kontrole identyfikacji i rejestracji zwierząt. Liczba kontroli przeprowadzonych w 2024 r. – **6 kontroli planowych oraz 7 kontroli interwencyjnych/doraźnych.**

VI. Kontrola dobrostanu zwierząt

Powiatowy Lekarz weterynarii w Wołowie sukcesywnie prowadzi kontrole dotyczące warunków utrzymania zwierząt gospodarskich oraz domowych. W 2024 r. przeprowadzono **31** planowanych kontroli, które dotyczyły zwierząt gospodarskich oraz **35 (plus 4 kontrole sprawdzające po kontroli interwencyjnej)** kontroli interwencyjnych dotyczących głównie zwierząt domowych (psy i koty). Warto również zaznaczyć, że kontrole w obszarze dobrostanu zwierząt oraz zdrowia zwierząt przeprowadzane są także w zakresie tzw. „Warunkowości”. Do organów ścigania skierowano **4** sprawy dotyczące podejrzenia popełnienia przestępstwa polegającego na znęcaniu się nad zwierzętami, **w tym jedna z nich skierowana została do postępowania sądowego.**

Kontynuowana jest współpraca z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wołowie, Powiatową Komendą Policji w Wołowie, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Nadleśnictwem Wołów.

Z poważaniem

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Wołowie
ul. M. Skłodowskiej- Curie 9, 56-100 Wołów

tel.: (71) 389-27-93, fax: (71) 389-53-25, e-mail: wolow@wroc.wiw.gov.pl,
wolow.piw@wetgiw.gov.pl
